

I - ARABAKO BATZAR NAGUSIAK ETA ARABAKO LURRALDE HISTORIKOAREN FORU ADMINISTRAZIOA

Arabako Foru Aldundia

NEKAZARITZA SAILA

211/2026 Foru Agindua, uztailaren 10ekoa. Onespena ematea uztailaren 9ko 202/2026 Foru Agindua aldatzeari. Foru agindu horren bidez xedatu zen berehala aplikatzea salbuespenezko mugak eta debekuak zirkulatzeko, bertaratzeko eta sua erabiltzeko eta mendiko zenbait jarduera egiteko, mendietan eta haien 400 metroko inguruan, oso maila altuko edo muturreko baso sutearen arriskua aurreikusten baita

Espainiako Konstituzioaren lehenengo xedapen gehigarrian ezartzen denaren arabera, Konstituzioak lurralde forudunetako eskubide historikoak babestu eta errespetatzen ditu. Foru araubide horren eguneratze orokorra, hala denean, Konstituzioaren eta autonomia estatutuen eremuan burutuko da.

Konstituzio agindu hori garatzeko, Euskal Herriaren Autonomia Estatutuaren 10.8 artikulua-
ren arabera Euskal Herriko Autonomia Erkidegoak bakarreko eskumena du mendi basoak, oihan
erabilera eta zerbitzuak, eta, abelbide eta larreak gaietan, Konstituzioaren 1149.1.23 artikuluan
xedatutakoari kalterik egin gabe.

Eskumenen barne banaketari dagokionez, Autonomia Elkarteko Osorako Erakundeen eta
bertako Kondaia Lurraldeetako Foruzko Ihardutze Erakundeen Artek Harremanei buruzko
azaroaren 25eko 27/1983 Legearen 7.a.9) artikulua ezartzen denaren arabera, foru lurraldeek
daukate mendiak, oihan ustiaketa eta zerbitzuak, abereentzako bideak eta alaguneak gaietan
eskumena, Autonomia Estatutoaren 10.8 atalak dioenez; eta baita oihan zaintza eta nekazaritza
eta oihan lurrei bere onean eustea eta hobetzekoa ere.

Eskumen oinarri horiek ezarrita, baso suteen arriskua prebenitzeko eta haren aurrean
defendatzeko plangintzaren arau esparruak ezartzen du urteko prebentzio, zaintza eta itzaltze
planak egin eta onetsi behar direla. Plan horiek urte osoan zehar etengabe aplikatuko dira,
eta arrisku maileri lotutako erabilerak, debekuak eta mugak arautuko dira, barnean hartuta,
besteak beste, baso pistetan ibilgailu motordunen zirkulazioa debekatzea edo mugatzea, eta
suteak zaindu, itzali eta kudeatzeaz kanpoko pertsonak sartzea, bai eta operatiboak areagotzea
justifikatzen duten baldintzak zehaztea ere.

Hala onetsi da 312/2026 Erabakia, maiatzaren 26koa, Foru Gobernu Kontseiluarena, Ara-
bako Lurralde Historikoan baso suteak prebenitzeko, zaintzeko eta itzaltzeko 2026ko urteko
planari. Plan honen helburu nagusia da baso suteen arloko urteko kudeaketa tresna izatea,
prebentzioaren, zaintzaren eta itzaltzearen ikuspegi integral batetik.

Plan hori Mendiei buruzko 43/2003 Legearen 48. artikuluan ezarritakoarekin bat etorri eta
abuztuaren 26ko 716/2025 Errege Dekretuak onetsitako jarraibide eta irizpide erkideekin bat
etorri egin da, eta, nolahi ere, 48. artikulua 6. apartatura igortzen da. Horrek honako hau
xedatzen du:

«Meteorologiako Estatu Agentziaren edo, hala badagokio, zerbitzu hori duten autonomia
erkidegoen kasuan, dagokion organo autonomikoaren informazio meteorologikoaren arabera
lurralde eremu jakin batean oso maila handiko edo muturreko sute arriskua aurreikus daite-
keenean, autonomia erkidegoek berehala aplikatu beharko dituzte baso suteak prebenitzeko,
zaintzeko eta itzaltzeko planetan ezarritako zirkulazio eta sarbide debekuak eta mugak, eta,
nolahi ere, honako hauek:

- a) Sua piztea espazio ireki guztietan.

b) Aldi baterako etetea sastrakak, larre iraunkorrak, inausketa hondarrak eta baso hondarrak erretzeko emandako baimen guztiak, arriskuak dirauen bitartean.

c) Sua piztea errepide sareko atsedeen lekuetan, jolas guneetan edo kanpatze guneetan, horretarako prestatutako guneetan barne.

d) Makinak eta ekipoak erabiltzea mendietan eta haien 400 metroko inguruan dauden landa eremuetan, baldin eta haien funtzionamenduak deflagrazioa, txinpartak edo deskarga elektrikoak eragiten baditu, salbu eta administrazio autonomikoko organo eskudunak berariaz baimendu badu haiek erabiltzea edo suteak itzaltzeko beharrezkoak badira.

e) Material piroteknikoa sartzea eta erabiltzea.

f) Konbustioan dauden objektuak zein sutea sor dezakeen edozein material botatzea edo botata uztea.

Gainera, 48. artikuluko horren 7. apartatuak onesten du baso suteak prebenitzeko, zaintzeko eta itzaltzeko administrazio ebazpen bat berehala bete behar dela sinatzen denetik, hargatik eragotzi gabe gerora ofizialki argitaratzea, eta berehala zabalduko dela beste bitarteko instituzional batzuen bidez, ukitutako herritarrek oro har horren berri izango dutela bermatzeko.

Bestalde, abuztuaren 26ko 716/2025 Errege Dekretuak, baso suteak prebenitzeko, zaintzeko eta itzaltzeko urteko planen jarraibide eta irizpide komunak onesten dituenak, 48.6 artikuluko debeku tasatuen gutxieneko multzo bera jasotzen du 15. artikuluan, bai eta bete beharra ere, urteko planean berariaz sartu ala ez, lege agindu lotesle gisa jarduten baitu zuzenean mendia eta segurtasun kolektiboa babesteko premiazko administrazio jarduketarako.

Hori guztia oinarri hartuta, uztailaren 9ko 202/2026 Foru Aginduaren bidez ezarri zen berehala aplika zitezen salbuespenezko mugak eta debekuak zirkulatzeke, bertaratzeko eta sua erabiltzeko eta mendiko zenbait jardura egiteko, mendietan eta haien 400 metroko inguruan, maila oso altuko edo muturreko baso sutearen arriskua aurreikusten zelako, 2026ko uztailaren 10 eta 11n, hartara eragotzi gabe arriskuaren bilakaeraren arabera ebazpen berri baten bidez debekua luzatzea, aldatzea edo altxatzea.

2026ko uztailaren 10ean, EUSKALMETek eta Eusko Jaurlaritzako Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritzak eguneratu egin dute iragarpen meteorologikoa, uztailaren 9ko 202/2026 Foru Agindua onesteko oinarri izan zena.

Eguneratze horretatik ondorioztatzen da 2026ko uztailaren 10erako desagertu egin dela oso maila altuko edo muturreko baso sutearen arrisku egoera, egun horretarako adostutako ezo-hiko mugak eta debekuak aplikatzea eragin zuena, eta, beraz, egun horretarako aurreikusitako neurriak kendu behar dira.

Era berean, azken aurreikuspen ofizialaren arabera, 2026ko uztailaren 11n eta 12an, 12:00etatik 20:00etara bitartean, maila oso altuko edo muturreko baso sutearen arriskua mantentzen du, bai eta alerta laranja ere, baso suteen arriskuagatik. Beraz, bidezkoa da hilaren 11rako salbuespenezko mugak eta debekuak aplikatzen jarraitzea eta 2026ko uztailaren 12an ere aplikatzea.

Hala ere, eguraldi iragarpenak aldakorrak direnez eta zenbait aldi baliogabetan foru agindu berriak onesteko ezintasun materiala dagoenez, beharrezkoa da mekanismo bat aurreikustea, neurrien aplikazio eraginkorra EUSKALMETek eta Eusko Jaurlaritzako Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritzak neurriak aplikatzeko ordutegia hasi aurretik egiten dituzten eguneratze ofizialetara berehala egokitu ahal izateko, eta, aldi berean, erakundearen gaitutako kanaletatik berehala zabaltzea bermatzeko.

2026rako indarrean dagoen urteko planak ez ditu berariaz jasotzen Mendiei buruzko Legearen 48.6 artikuluko debekuak (eta estatuko gidallerroetan duten korrelazioa). Beraz, arau hierarkiaren printzipioa, oinarritzko legearen zuzeneko eraginkortasuna eta egoera horietarako eskatzen den berehalako betearazpena kontuan hartuta, bidezkoa da ebazpen hau ematea,

Arabako Lurralde Historikoan aipatutako denbora eremuan aplikatzea agintzeko, hargatik eragotzi gabe ondoren ofizialki argitaratzea eta tokiko agintariei berehala jakinarazteko eta herritarrei informazioa emateko betebeharrak betetzea.

Diputatu nagusiaren ekainaren 30eko 152/2023 Foru Dekretuaren hamargarren xedapenak (Arabako Foru Aldundiko sailak 2023-2027 legegintzaldirako zehazten dituen) eta Arabako Foru Aldundiaren gobernu, antolaketa eta araubide juridikoari buruzko martxoaren 15eko 10/2023 Foru Arauaren 24.10 artikulua esleitutako eskumenen arabera, honako hau

XEDATZEN DUT

Lehenengoa. Onespena ematea uztailaren 9ko 202/2026 Foru Agindua aldatzeko. Foru agindu horren bidez xedatu zen berehala aplika daitezen salbuespenezko mugak eta debekuak zirkulatzeke, bertaratzeko eta sua erabiltzeko eta mendiko zenbait jarduera egiteko, mendietan eta haien 400 metroko inguruan, oso maila altuko edo muturreko baso sutearen arriskua aurreikusten baita. Hona hemen aldaketa:

1. 2026ko uztailaren 10erako kentzea 2026ko uztailaren 9ko 202/2026 Foru Aginduen bidez ezarritako ezohiko mugak eta debekuak.
2. 2026ko uztailaren 11rako mantentzea 2026ko uztailaren 9ko 202/2026 Foru Aginduan ezarritako salbuespenezko mugak eta debekuak.
3. 2026ko uztailaren 12rako luzatzea, 12:00etatik 20:00etara, 2026ko uztailaren 9ko 202/2026 Foru Aginduan ezarritako salbuespenezko muga eta debekuen aplikazioa.

Bigarrena. Aurreko apartatua xedatutakoa gorabehera, kontuan hartu behar da iragarpen meteorologikoak aldakorrak direla eta ezinezkoa dela eragindako ordutegiaren hasiera baino lehen foru aginduak behar den bezain laster izapidetzea eta onestea. Hortaz, baldin eta 2026ko uztailaren 11ko edo 12ko edozein ordutegi tarteri hasiera eman aurretik EUSKALMETek edo Eusko Jaurlaritzako Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritzak iragarpen meteorologikoa ofizialki aldatuko balute eta aipatutako neurriak aplikatzearen oinarri den maila oso altuko edo muturreko baso sutearen arriskua bertan behera geratuko balitz, eragindako egunetarako aurreikusitako mugak eta debekuak automatikoki kenduko lirateke. Era berean, eguneratze ofizialak arrisku maila horrek duen ordu tarte handitzen badu, foru agindu honek aurreikusitako mugak eta debekuak aipatutako erakunde ofizialek jakinarazitako ordu tarte berrian ere aplikatuko dira.

Inguruabar horiek berehala jakinaraziko dira horretarako gaitutako kanal instituzionalen bidez, SMS bidezko abisuak eta gainerako hedabide ofizialak barne, herritarrek eta eragindako administrazioek berehala ezagut ditzaten, hargatik eragotzi gabe ondoren dagokion foru aginduen bidez formalizatzea, hala dagokionean.

Hirugarrena. Foru agindu honek onesten denetik izango ditu ondorioak, nahiz eta gero ALHAOn berehala argitaratu beharko den. Foru agindu hau berehala zabaldu beharko da beste bitarteko instituzional batzuen bidez, ezagutza orokorra bermatzeko, gutxienez webgune instituzionala, sare ofizialak eta komunikabideetako abisuak barne.

Laugarrena. Foru agindu hau honako hauei jakinaraztea: Arabako toki erakundeei, Arabako Foru Aldundiko Errepide Zerbitzuari, Natura Ingurunearen Zuzendaritzari, Arabako Foru Suhiltzaileak erakunde autonomoari, Vitoria-Gasteizko suhiltzaileei, Ertzaintzari, Miñoiei, basozainei, UAGAri, nekazari eta abeltzainen elkartei, basoen zaintzaren aldeko elkartei, Arabako ehiza barrutien elkartei, nakazaritza kooperatibei eta parke naturalako zerbitzuak kudeatzen dituzten enpresei, Arabako Mendi Federazioari eta Gobernuaren Arabako Ordezkariordeztzari. Halaber, eskatzen zaie ezarritako gomendioak eta debekuak herritarren artean ahalik eta gehien zabaltzeko, eta, bereziki, agintaritzaren agenteei eta toki erakundeetako agintariei agintzen zaie haiek betetzen direla zaintzeko.

Bostgarrena. Foru Agindu honek administrazio bidea amaitzen du, eta beronen aurka administrazioarekiko auzi errekurtsua aurkeztu ahal izango da, bi hilabeteko epean, jakinarazi eta hurrengo egunetik aurrera, Vitoria-Gasteizko Administrazioarekiko Auzietarako Epaitegian, edo, nahi izanez gero, berraztertze errekurtsua, hilabeteko epean, Nekazaritza Saileko foru diputatuari, Administrazioarekiko Auzien Jurisdikzioa arautzen duen uztailaren 13ko 29/1998 Legeak 46.1 artikuluan ezarritakoaren arabera, betiere Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legeak 123. artikuluan ezarritakoarekin lotuta.

Vitoria-Gasteiz, 2026ko uztailaren 13a

Nekazaritzako foru diputatua
NOEMÍ AGUIRRE QUINTANA

Nekazaritza zuzendaria
DAVID FERNÁNDEZ SARABIA